

צופים אל האופק

שבט הצופים שפועל בכלא אופק מצליח לרתום עשרות נערים לפעילות ערכית וליוזמות חברתיות ■ "פה לא צוחקים על מי שהולך לצופים. זה נותן הרגשה שאנחנו יכולים להיות כמו כולם", אומר א' (17), הכלוא בשל עבירות רכוש ואלימות

הרגשה שאנחנו יכולים להיות כמו כולם בחוץ. פתאום כיף לנו וכולם צוחקים, אתה שוכח שאתה בכלא", אומר א' ומוסיף: "גדלתי בבית עם ערכים טובים, אבל גם פה לומד ערכים. המדריכים הם גם אחלה אנשים, חבר'ה שאפשר ללמוד מהם, שיש להם מה לתת לאחרים".

מרכזת השבט בכלא, גל מלישנסקי, מסבירה: "אנחנו לא באים לשפוט את הנערים שוב, נהפוך הוא. מדובר בנערים מאוד אינטליגנטים שמצליחים להיות חלק ממסגרת שכולה בחירה. אנחנו מציעים להם את הפעילות בכלא, ועובדה שמשנה לשנה יש לנו יותר חניכים בשבט. לכאורה אנחנו המדריכים מאוד קרובים אליהם בגיל, אבל אנחנו באים מרקע שונה. דווקא העובדה הזאת מעניקה להם תחושת שייכות ומכוונת אותם לקחת אחריות. הם מובילים חלק גדול מהפעולות ומעלים את הנושאים שמעניינים אותם לסדר היום".

מתברר שהנושא שמעניין את הנערים יותר מכל הוא יחסי נשים-גברים בחברה, ביץ' השאר

צילום: דבורת שירות בתי הסוהר

במיוחד בהתחלתו של מדינת ישראל כמו גם בשבועות
שכולה בנים. "העובדה שזאת מסגרת במדים
ושאנחנו מקפידים על סביבת הרכה מעורבת
של בנות ובנים מקהה את המתח, ומאפשרת לנו
לדון איתם בצורה חופשית גם על שוויון בין
המינים", מציינת גל.

כדי לאפשר את החיבור, עובדים המדריכים
בשבט הכשרה להכרת עולמם של הנערים
האסירים, הכוללת היכרות עם עבודת בתי
המשפט לנוער ושיחות עם עובדת סוציאלית.
מוכ"ל תנועת הצופים, קלי כהן, מוסיף: "המכנה
המשותף של כל החניכים בתנועה, ככלא ומחוצה
לו, הוא הרצון המתמיד להיות טובים, ערכיים
ואחראיים יותר. זאת זכות גדולה עבורנו לעזור
להם לעלות על נתיב של עשייה ושל יוזמות
חברתיות. אני בטוח שבעזרת פעילות התנועה
יקבלו החניכי השבט את הכלים והמימוניות
להוביל את מסלול חייהם לאפיקים חדשים
וטובים יותר".

מדי שבוע מחכה א' ליום רביעי רק כדי לפשוט
את מדי הכלא ולעבור למדי החאקי של הצופים.
כשמגיע היום, הוא וחבריו לתנועה מקיימים יחד
עם המדריכים במקום "פעולות בונות אישיות",
כפי שמכנים זאת בצופים, המלמדות אותם על
שיתוף פעולה, ערכות הדדית ואחריות אישית.
עבור א' ורבים אחרים, זו הפעם הראשונה
שמישהו נותן להם אחריות מלאה. "זאת הפעם
בשבוע שבה אני מרגיש חופשי באמת", קובע א'.
לעתים הפעולות נערכות בשיתוף חניכים
שמגיעים מחוץ לכלא ולעתים במסגרת פנימית,
שבה מדריכים מהתנועה מובילים את הנערים.
"מחוץ לכלא, לא הייתי בתנועות נוער. בכיתה
ז' ניסיתי ללכת לבני עקיבא, אבל עזבתי כי היה
משעמם ולא התחברתי. חשבתי שזה הארטה.
עכשיו ככלא הבנתי שזה לא רע כמו שחשבתי.
פה לא צוחקים על מי שהולך לצופים. זה נותן

יובל בגוו

א', בן 17, כלוא בשנה האחרונה בכלא
אופק בשל עבירות רבות ואלימות. "אף
פעם לא חיזקו אותי כמו שמחזקים אותי
פה החברה מהצופים", הוא מספר. בן, זו
אינה טעות. תנועת הנוער הוותיקה, כמל
המודעות החברתית והחינוך לערכים,
פועלת כבר 14 שנה בכלא הנערים היחיד
בישראל, ומצליחה להפוך את האסירים
הצעירים לחלק ממנה.

בשבוע האחרון נפתחו לראשונה שלוש
קבוצות בנות 15 נערים כל אחת בשבט
הצופים בכלא, פי שלושה ממספר הנערים
שהיו פעילים בשבט בראשיתו. עבור חלק
מהחניכים זו כבר שנה שנייה ברציפות שהם
חלק מהפעילות.

צוות המדריכים בכלא. "לא באים לשבוט"